adiūctam. Nō enī tā
gaudʒ ſubuētū eē ſuę
neceſſitati· qʒ illoꝝ cō
gratulatur fecūditati.
Uel fructū ab.
Jd eſt· vt fructꝰ iuſti-
cię veſtrę abūdās ſit·
cum ratōnem deo red
dideritis de factis ve
ſtris.
Jn odorem ſu
auitatis. Quę pla
cent deo vt odor ſua-
uiſſimus. Cōparat enī
oratōni q̄ eſt incenſuʒ
di· vnde dr̄. Date ele
moſinaʒ· ꝛ ipſa orat ꝓ
vobis ad deum.
Jmpleat deſi-
derium. Non in ter
renis· ſ; in gloria. Ut
gloria chriſti ē imple-
re deſideria ſanctoꝝ
vel vt ipſe inde ſit glo
rioſus
Coloſſenſes.
ſunt aſiani. Quibꝰ
non ipē apoſtolꝰ p̄di-
cauit· ſ; eius diſcipuli
archippꝰ ꝛ epaphras.
Archippus vero ī eos
miniſteriuʒ acceperat.
Epaphras aūt ex eis
oriūdus ab aplo īſtru
ctꝰ· doctrnam archippi
cōfirmauerat. Super
uenientibꝰ aūt pſeudo
aplis ꝛ carnales obſer
uātias p̄dicantibꝰ· du
biū erat qbꝰ potiꝰ cre-
dēdū eēt. Uñ paulus
cuiꝰ autoritas celebris
erat: q̄ſi mediꝰ iudicat
q̄ ps potiꝰ ſit tenēda
Deſcribit aūt xp̄m et
eiꝰ bñficia· q̄uo ē ſuffi
ciēs ad oīa. Carnalia
vero prorſus īprobat
vt deinceps ſincere fi-
dē xp̄i teneāt. Jnſtru
it etiaʒ moralit̄ confir
mās q̄dq̄d illi docue-
rāt. Et ē intētio eiꝰ in
hac ep̄la cōfirmare co
loſſenſes ī eadē fide ꝛ
doctrina· quā a diſci
pulꝭ eiꝰ acceꝑant· ꝛ nō
in alio p̄ter xp̄m ſpem
ponēdā eē docere.
Paulus. Soli
to more ſalutatōeʒ p̄
mittit. Qua p̄miſſa d̄
bonis coꝝ grās agit·
ꝛ fidē ꝛ dilectōʒ ꝯmē
dās orat vt perficiant
in xp̄o cuiꝰ bñficia ꝛ ꝓ
matū ſ̄m vtrāqʒ natu
rā cōmendat· deinde
ſui miniſterij dignita
tem cōmemorans mo
net ne ꝑ philoſophiā
vel legis cerimonias
ſeducti a xp̄o recedāt

ſ muneribus
Repletꝰ ſum acceptis ab epaphro
ſ mihi.
dito quę miſiſtis in odorem ſuaui
ſ hec ſunt hoſtia qua detur vobis vincere
hoſtes quam accipit deus placide
tatis· hoſtiam acceptam placenteʒ
ſ vos me repleuiſtis ¦ ſ non in terrenis
ſed in gloria ſ vt nihil deſit vobis
deo. Deus autem meus ¦ impleat
ſ ſcd̄m ꝙ diues eſt· ꝛ
plus poteſt dare q̄ꝫ quis mereatur
om̄e deſideriū vr̄m ſcd̄m diuitias
† ſ per quem omnia ¦ ſ deus impleat inde autē
ei gratie.
ſuas ī gloria † ī chriſto iheſu. ¦ Deo
ſ vſqʒ
autem ꝛ patri noſtro gloria in ſęcu
la ſęculorum amen. Salutate om
ſ ꝙ ſanctus eſt· a chriſto eſt
nem ſanctum in chriſto iheſu. Sa
lutant vos qui mecuʒ ſunt fratres
Salutant vos omnes ſancti· ma-
ſ hos ſignificat propenſiorem affectum habere
circa illos.
xime autem qui de cęſaris domo
ſunt. Gratia domini noſtri iheſu
† ſ ratione· vt ſemper ſana ſit· ꝛ in ſpiritualibus
abundet.
chriſti cum † ſpiritu veſtro amen.

Epiſtola ad philippenſes explicit.
Argumentum in epiſtolam ad co-
loſſenſes incipit.

Coloſſenſes ſi
cut ꝛ laodicenſes ſunt a
ſiani· ꝛ ipſi p̄ęuēti erāt
a pſeudo apoſtolis· nec ad hos ac
ceſſit ipſe apoſtolus. Sed eos per
epiſtolam corrigit. Audierant enī
verbum ab archippo· qui ꝛ mini-
ſterium in eos accepit. Ergo apo-
ſtolus iam ligatus ſcribit eis ab
epheſo per tichicum diaconem· ꝛ
oneſimum acolythum.

C. I.

ſ cognito omnibus noīe
Paulus apo
Ecce autoritas dicendorum
ſtolus iheſu chriſti
ſ quod non pſeudo.
per voluntateʒ dei
ſ qui eſt vir magne autoritatis ſ ſcripſit.
ꝛ thimotheus frater· his qui ſunt
ſ maioribus ſ minoribus.
coloſſis ſanctis ꝛ fidelibus fratri-
† ſ Et quia ſancti ꝛ fideles eſt ¦ ſ per gratiā chri
ſti· non in lege. ¦ ſ hoc modo ſalutat ſ remiſſio
peccatorum
bus † in ¦ chriſto iheſu. ¦ Gratia vo
† ſ mentis reconciliatio ad deum ¦ ſ quia deus.
et pater poteſt et vult·
bis ꝛ † pax ¦ a deo patre noſtro· ꝛ do
mino iheſu chriſto. Gratias agi-
ſ quia deus ꝛ pater: poteſt ꝛ vult
mus deo ꝛ patri domini noſtri ihe
ſ per quem nobis omnia ſ etiaʒ † ſ vt cre
ſcatis in melius.
ſu chriſti· ſemper pro vobis † oran
† ſ Ecce vnde gratias agit ¦ ſ qua creditis ipſuʒ
deum ꝛ hominem eſſe † ſ eſſe
tes· † audientes ¦ fidem veſtram † in
† ſ non ocioſam ſ per operis exhibitionem pro
uenientis ex ea oſtenſam
chriſto iheſu· ꝛ dilectionē † quā ha-
betis in ſanctos omnes· propter
ſ non humanam laudem· non pro terreno emoli
mento. ſ rem ſperatam. † ſ modo non apparet
¦ ſ tantum ab eterno reddenda
ſpem † quę repoſita eſt ¦ vobis in cę
† ſ quō ergo res tam latens ſperatur ſ vt certā
haberetis ¦ ſ Quod tenendum eſt· quia ꝛ plene
verum· ꝛ bonum nuncium· ne ergo alibi ſpem il
lam queratis· quaʒ prius intellexiſtis·
lis· † quam audiſtis ¦ in verbo veri
† ſ euangelium ¦ ſ non primi habuiſtis· ſed per
alios venit ad vos· nec ſoli habetis.
tatis euangelij † quod ¦ peruenit ad
vos· ſicut ꝛ in vniuerſo mundo eſt
ſ fructificare facit † ſ creſcere facit
ꝛ fructificat † ꝛ creſcit· ſicut ꝛ in vo-
ſ eſt ¦ ſ per archippum ſ non per ſuperadduc
tos· ſed per primos ſ credendo
bis ex ea die qua ¦ audiſtis et co-
ſ diſcernendo † ſ Scilicet ¦ ſ quod totū ex deo.
gnouiſtis † gratiam ¦ dei in veritate
ſ a prima die audiſtis veritatem· ſicut poſt didi
ciſtis eſſe veritatem per epaphram. Jn ore duo
rum ſtat omne ver· † ſ predicationem archippi cō
firmante,
ſic̄ didiciſtis ab † epaphra chariſſi
† ſ quia nobiſcum predicator
mo ꝛ † conſeruo noſtro qui eſt fide
† ſ pro ſalute veſtra ſ non ꝓ veſtris rebꝰ ¦ ſ ele
ctus a chriſto· vel qꝛ dona dei miſtrat· vel chriſto
offert bona veſtra
lis † pro vobis ¦ miniſter chriſti ihe
ſu: qui ꝛ manifeſtauit nobis dile-
ſ ad deum ꝛ proximum ¦ ſ fundataʒ ¦ ſ ſancto
non in carne ¦ ſ ecce quid orat
ctionem veſtrā † in ¦ ſpiritu. ¦ Jdeo
ſ hec de vobis
ꝛ nos ex qua die audiuimus· non
ſ pro vobis † ſ quaſi pro meritis
que pro vobis exhibemus.
ceſſamus orantes ꝛ † poſtulantes
ſ vt plene cognoſcatis quid deus velit· quid nō
ꝛ hoc per partes exequitur;
vt impleamini agnitione volunta
ſ Scilicet † ſ rerum· que acti
ue vite ſunt.
tis eius· in omni † ſapientia ꝛ intel
ſ cognitione ſpiritualium· que ſunt contemplati
ue † ſ poſt ¦ ſ operando bene ſ agatis per bona
opera.
lectu ſpiritali· † vt ¦ ambulantes
ſ vt deceat deū· vel digni eo premio † ſ ita ſcilicʒ
¦ ſ negocia vite actiue et contemplatiue ¦ ſ deo
digne † deo ¦ per omnia ¦ placentes
ſ et ſ in maius.
in omni opere bono fructificātes·
ſ per hanc vite puritatem. † ſ in cogitatione de
itatis ¦ ſ Et poſt hanc promotionem oramus ne
relabamini
ꝛ creſcentes in † ſcientia dei· ¦ ī om
ni virtute confortati. ſecūdum po-
ſ ab eo qui illuminare potuit ſ manentes
tentiam claritatis eius. Jn omni
ſ contra aduerſa ¦ ſ diutini laboris ¦ ſ Et hoc
non ex triſticia vel neceſſitate
patia ꝛ ¦ longanimitate ¦ cū gaudio

Tandē oēs ſimul ſ̄m
ſexus ꝛ ętates ꝛ condi
cōes moraliter īſtruit
ꝛ ī fine archippū ꝯmo
nʒ ſollicitū fore ſuſcep
ti miſterij· p̄mittēs āt
ſalutatōʒ ait· Gr̄a ꝛc̄
Apoſtolus. No
ta oībꝰ dignitate. Re
cte hic apl̄m ſe noīat·
qꝛ ꝛ his aplus erat· q̇
bus ꝑ diſcipulos ſuos
p̄dicauerat.
Gratias agi-
mus. Oñdit bona q̄
receperūt· dū pro his
gratias agit.
Sicut et in vo
bis. Jd eſt· ita pure
ꝛ vere· ſicut ꝑ me ꝛ ali
os venit in vniūſum
mundū· ꝛ adhuc ma
net in eo. Q. nō minꝰ
vobis factū eſt q̄ꝫ in a
lijs eccleſijs· cum ſit in
mūdo euāgeliū· fructi
ficat ibi ꝑ bona opera
ꝛ creſcit augmēto ſciē
tię· vel numero fideliū
Nō per hoc ꝙ plꝰ ha
beāt q̄ꝫ vos· ſ; ita ſ; fa
cit: ſicut ē in vobis· ꝛ
idō nil debetis ſupad
dere.
Pro vobis.
Quoꝝ ſalutē deſide
rans cepit archippuʒ
adiuuare.
Jn ſpiritu. Qꝛ
pro ſpūalibus nō pro
carnalibꝰ diligitis
Jmpleamini
in oī ſa. Magnū eſt
plene ſcire q̄d deus ve
lit· in oībꝰ rebꝰ actiuę
vitę ꝛ ꝯtēplatiuę.
Jn ſcientia dei
Ut non ignorēt ſidei
ſuę ſpēm. i. rē ſperatā
vñ firmi erūt.
Jn omni vir-
tute. Vos dico con
fortati a deo in omni
virtute· caſtitate· ſ· et
cęteris. Qd̄ bene pōt
ille qui eſt claritas pa
tris· i· filius. Vel ſ̄m
quod claram cognitō
nem vobis dedit.

Gratias agentes. Hactenus vn̄ gratias agit ⁊ quid orat eis. Iā incipit ꝙ lex non prodeſt ſ; nocet ⁊ chriſtꝰ ad oīa bona ſufficit. Qḋ inde ꝑt ſciri. cū ipſe ⁊ alij apl̄i q̇ in legalibꝰ fuerāt: eis dimiſſis ad chriſtū cōfugerunt. Pro vobis oramus nos: grās agētes deo. ideo qꝛ dignos facit. qḋ nunꝗ̄ lex potuit. Sors ē hereditas q̄ nō meritis ſ; diuina electōe datur ſāctis ꝑ̄iarchis ⁊ ꝓphetis. ⁊ iō per grām nō per legē eſt q̄rēda. Dignos fecit non ī lege. ſ; In lumine. i. per deum qui ē lumen de lumine. cuiꝰ grā illuminamur. Vel in lumine. i. ī clara cognitōne. a q̄ deuians cadit in tenebras.

Sortis. Volūtas dī in hūano genere ſors eſt. apud quē n̄ eſt iniq̄tas. ſ; oīa facit iuſticiā etſi occultā.

Regnum filii. Aug. De quo ipſe dicit. Regnū meum nō eſt de hoc mundo. nō ait: Non eſt hic. ſ; non eſt hinc quia peregrinatur quidē in mūdo. ſ; non eſt de mundo. Regno enim ſuo dicit: De mūdo non eſtis. ſ; ego elegi vos de mundo. Erant de mundo. q̄n ad mundi principē ꝑtinebāt.

Vita. Eripuit nos de ꝑtāte. Id eſt de īferno in q̄ tenebamur a dyabolo ⁊ ā ex proprio ꝙ̄ ex de ī ictu adę. Et trāſtulit nos ī reg. f. Qñ attollens nos de ymo tartari. induxit in cęlū cū vnico filio ſuo. Iā enī credētes q̄ fixa mēte deuoti ſunt. exeūtes de ſęculo duce dextrę pn̄s angelo inducūtur in cęlum.

Filii dilec. ſu. Aug. xv. de trini. Si charitas qua pater diligit filium ⁊ patrem diligit filius ineffabiliter vnionē vel cōionē demōſtrat amboꝝ. Quid ꝯueniētiꝰ ꝙ̄ vt ille proprie dicatꝰ charitas. qui ſpūs eſt cōis ambobus. alioquin ſi in illa trinitate ſolus ſpiritusſanctꝰ ē charitas. profecto ⁊ filiꝰ nō ſolius pr̄is. ſ; etiam ſpūſſancti filius inuenitur. Nō enim dixit filij ſui. qḋ ſi diceret veriſſime diceret. ſ; ait: Filij dilectōis ſuę. filiꝰ ergo eſt etiā ſpūſſancti. ſi non eſt in illa trinitate charitas dei. niſi ſpūſſanctus. Quod cū ſit abſurdiſſimū. reſtat vt nō ſolū ibi ſit charitas ſpiritusſanctꝰ. ſ; propter illa d̄ quibus ſatis diſſerui proprie ſic vocetur. Qꝛ vero dictum eſt filij dilecti. vel charitatis ſuę. nihil aliud intelligatur ꝙ̄ filij ſui dilecti. ꝙ̄ filij ſubſtantię ſuę. Charitas enī patris eius natura atq; ſubſtātia eſt. vt ſepe diximus. Et ideo filius charitatis eiꝰ nullus eſt alius. ꝙ̄ qui de ſubſtantia eius eſt genitus.

Redēptōnem. Deſtructa poteſtate dyaboli facultas libertatis quę nobis data eſt fuſo illius ſanguine. qui nullum habuit peccatū. Vt quia dyabolꝰ illos merito tenebat quos peccati reos condicione mortis obſtrinxit. Hos per eum merito dimitteret. quem nullius peccati reum immerito pęna mortis affecit

† ſ qui ſolus poteſt recreare. ⁊ vult. quia pater.
gratias agentes † deo ⁊ patri. qui
ſ Etiam gentes in promiſſione iudeorum
† ſ participat onem ·|· ſ hereditatis.
dignos nos fecit † in partē ·|· ſortis
† ſ Id ē. in noticia ſui. ·|· ſ ita dignos fecit ·|· ſ in baptiſmo
ſanctoꝝ † in lumine. ·|· Qui ·|· eripuit
† ſ quia vere dominabantur nobis ·|· ſ ignorantie. peccatorum demonum.
nos de † poteſtate ·|· tenebrarum. et
† ſ vt eſſemus regnum ſ in celum ·|· ſ ita ⁊ nos per eum diliget. ſi non ei odioſi
tranſtulit † in regnum filij ·|· dilectio
† ſ Quaſi. tranſtuli. r. in regnum filij. per quem ⁊ redemit ſ filio ·|· ſ Nos iudea
nis ſuę. † In quo ·|· habemus redē-
† ſ quotidie ſi peccamus. ⁊ non eſt opus alijs hoſtijs
ptionem ⁊ † remiſſionem peccato-
† ſ bene hec per eum. quia ipſe eſt ·|· ſ plene ſimilis patri ſ Quia de ipſo ⁊ nichil diſtat ab eo † ſ ī comprehenſibilis.
rum. † Qui eſt ·|· imago dei † inuiſibi
† ſ ipſe ſolus genitus alia creata ſ hic vere oſtenditur coeternus ſ ante omnem creaturam genitꝰ
lis: † primogenitus omnis creatu
† ſ vere genitus ante omnem creaturam. quia ꝑ ipſum omnia condita. ecce coomnipotens.
rę. † Quia in ipſo condita ſunt vni
ſ que ſunt † ſ Sol ⁊ luna
uerſa in cęlis ⁊ in terra. † viſibilia
ſ angeli et anime † ſ etiam hec altiſſima. ·|· ſ Ergo in nullo minor patre filius
⁊ inuiſibilia. † ſiue throni. ·|· ſiue do
minationes. ſiue principatus. ſiue
† ſ quia etiam elementa. vnde omnia.
poteſtates. † Omnia per ipſum et
ſ ita per ipſum antea ꝙ erant vita in ipſo.
† ſ nullus ei equalis. etiam ſcd̄m ꝙ homo ſ nō modo eternitate et potentia. ſed etiam dignitate.
in ipſo creata ſunt. ⁊ † ipſe eſt ante
† ſ Sicut omnia creauit. ita omnia ſuſtinet et regit.
omnes: † ⁊ omnia in ipſo conſtant
ſ Etiam cum talis: ſcd̄m vtranq; naturā † ſ que vnita ē chriſto. gratia et natura vt capiti
Et ipſe eſt caput corporis † eccleſię
ſ Scilicet ſ fundator † ſ bene eſt caput et principium. id eſt. rector et fundator qui eſt primogenitus ad immortalitatem reſurgens
qui eſt principium † primogenitus
† ſ per hoc ·|· ſ tam prioribus ꝙ̄ ſequentibus.
ex mortuis. † vt ſit ·|· in omnibus ip
ſ dominium. quia poteſt alios ſuſcitare † ſ Et bene primatum habet non ſolum. quia primogenitus. ſed quia complacuit trinitati. ꝙ ī ipſo omnis plenitudo ſcientie et virtutum. non modo eſſet: ſ; habitaret et reconciliaret omnia iudeos et gētes.
ſe primatum tenens. † Quia ī ipſo
complacuit omnem plenitudinem
diuinitatis inhabitare. ⁊ per eum
† ſ qui eſt lumen eternum. i. eterna veritas
reconciliare omnia † in ipſum. paci
† ſ non per aliam hoſtiam ·|· ſ que turpior mors
ficans † per ſanguinē ·|· crucis eius
ſ Id eſt celeſtia et terreſtria † ſ iam ſunt vt abraam et ceteri ·|· ſ ad huc in iſta vita
ſiue quę † in cęli ſiue quę in ·|· terris
† ſ o coloſſenſes pacificauit. ꝙuis eſſetis alienati. nihil cum deo habentes et inimici contradicendo. et hoc ſenſu. quia putabatis bn̄ agere ·|· ſ ꝙuiſ
ſunt. † Et vos ·|· cum eſſetis aliquā
do alienati ⁊ inimici ſenſu in ope-
ſ degentes actu † ſ tempore gratie non alio ·|· ſ remiſſione peccatorum
ribus malis. † nunc autem ·|· recon
·|· ſ Id eſt fragilitatis id eſt paſſibili et mortali et hoc per mortem etiam ad hoc vt tandem repreſentet.
ciliauit ī corpore ·|· carnis eius per
ſ virtutibus
mortē exhibere vos ſanctos ⁊ im
ſ a peccatis † ſ vſq; adeo ꝙ ſ Quia tunc nichil mali in eis
maculatos ⁊ † irreprehenſibiles co
ſ Qui omnia videt vel cū tuc ei preſentes eritis videntes eum ſicut eſt † ſ exhibere. tamen hac cōdicione
ram ipſo. ·|· Si tamen permaneatis
† ſ firmi nō fluctuantes ·|· ſ in ſpe premij: vt per vos non recedatis ·|· ſ alio impellente
in fide † fundati. ⁊ ·|· ſtabiles. ·|· ⁊ im-
† ſ quod tenere debetis quia intellexiſtis et ideo peius ē reuerti. Melius eſt enim viam veritatis. non agnoſcere ꝙ poſt agnitam retro ire
mobiles a ſpe euangelij † quod au
† ſ Et manet
diſtis. quod † predicatū eſt in vni
ſ vniuerſis hominibus. qui ſunt noua creatura quotquot vbiq; ſunt.
uerſa creatura quę ſub cęlo eſt.

Qui eſt imago. Auguſtinus. Aliter imago regis eſt in nummo. aliter in filio. Nos ſumus nummus in quibus imago dei. chriſtus filius. Nulla imago dei debet coli. niſi illa quę hoc ē quod ipſe. nec ipſa pro illo. ſed cum illo.

Et in ipſo. Vel omnia ſunt in chriſto. quem non excedunt. quia immenſus.

Caput corporis. Augꝰ. Caput eccleſię. id eſt. corporis: quia ita ſe habet ad eccleſiam: ſicut caput ad corpus. Et cū eccleſia ab abel cępit. quomodo caput eorum? bene. quia eſt principium eccleſię. i. fundator.

Primogenitus. Sicut natus eſt ante omnia de deo vt omnia crearet. ſic homo primꝰ reſurgit. vt reſtauret vt ſemper ſit primus ⁊ princeps.

Ceteri in ſe habent verbū dei. ſed de nullo dicitur. verbum caro factum eſt. Homo ergo excellentius aſſūptus. quaſi perſonam ſapientię dei gerit. vt caput in quo ſunt omnes ſenſus perſonam animę. quę totum corpus viuificat.

Qui ē principium. Eccleſię ſcd̄m diuinitatem. id eſt. fundator eccleſię. q̇a omnes iuſtos. qui ab abel vſq; ad vltimū iuſtū generantur virtute diuinitatis ⁊ miſericordię ſuę dono illumināuit. Scd̄m humanitatem etiam poteſt dici principium eccleſię. qꝛ ſuper fidem humanitatis eius fundata eſt. Et bene ipſe eſt caput ⁊ principium ⁊ rector ⁊ fundator. quia ipſe eſt primogenitus ⁊c.

Plenitudinem. Auguſtinus. Quia omnia poteſt ex ſe. vnde. Sicut pater habꝫ vitam in ſe. ſic ⁊ filius qui ſuſcitat ⁊ viuificat quos vult. ſic oſtenditur perfectus deus eſſe.

Per eū recō. om. in ipſ. pa. ⁊c. Deo placuit per eum reconciliare ⁊ ipſe pacificauit. non gratis. ſed per ſanguinem. cęleſtia ⁊ terreſtria. quia patet homini introitus in cęlum.

Omnia. Per eum facta. in ipſo auctore viuunt

Vel alienati. Et inimici ſenſus. id eſt. conſilij eius. quod idem valet quia non receperunt quę per moyſen mandauit deus deuoti ydolis ſuis.

Reconciliauit in corpore ⁊c. Si mortalis ⁊ mortuus potuit reconciliare. iam immortalis poteſt omnia facere.

Si tamē permaneatis. Ideo tot ⁊ tāta dixerat de chriſto. vt ponāt ſpem in eo ſolo. in quo omnia ſunt. non alicui elementorum vel angelorum ſe ſubijciendos putent. hic ſolus colendus eſt. ⁊ ad hūc non eſtimandꝰ eſt quiſquam.

In vniuerſa creatura quę ⁊c. Vel. Quę tn̄ noua creatura mō ē ſub cęlo ad huc peregrina. ſ; tandem veniet ad gloriā.

Adimpleo. Ea
paſſionum que chriſtꝰ
ſuſtinuit · vel que mõ
ſuſtinere precepit · que
adhuc deſunt adim-
pleo · id eſt · paratꝰ ſuʒ
pati.

Factus ſũ ego
miſter. Miniſtrum
euãgelij a deo per chri
ſtum ſe factũ dicit · vt
miſterium a deo ceptũ
p ydoneũ ſeruũ imple
atur: qđ ignotum fuit
a ſeculis.

Data eſt mihi.
Vt impleam qđ deꝰ
preordinauit đ vobis
vos. ſ. per incarnatõʒ
ſaluari · ne videat ſalꝰ
non eſſe pmiſſa gẽtibꝰ

Vel mihi ẽ data ĩ
vobis · tãtũ eſt enĩ qđ
a meis queritur · quan
tum ſi a meipſo.

Quod abſcon-
ditum. Si notũ erat
in principio erat ver.
Nuſq̃ lectum erat · ⁊
verbum caro factuʒ ẽ
Vñ abſcõdiſti hec a
ſapientibus · ⁊ · p · ⁊ re-
uelaſti ea paruulis

Augꝰ. Quoſdaʒ
enĩ platonicorũ libros
ex greca lingua in lati
nam verſos vidi ⁊ ibi
legi nõ quidẽ his ver-
bis. Sed hoc quidem
oĩno ⁊ multis ⁊ multi
plicibus ſuaderi ratõi
bus · q in pricipio erat
verbũ · ⁊ ver. erat a. d.
Sed q verbũ caro fa
ctũ eſt non legi. Inda
gaui quippe in libris
varie dictũ eſſe · q filiꝰ
ſit in forma pr̃is · ⁊ q
ſe exinaniuit non ha-
betur in illis.

Corripientes.
Vel ꝯtradicentes cor
ripimus · ⁊ vincimꝰ · et
obedientes docemꝰ.

In oĩ ſapiẽtia
Vera ſapientia ẽ cum
chriſtus agnoſcitur.

Laboro in vir
tute. Quaſi. Labori
meo adiungit deus mi
racula ad ꝯfirmatõeʒ

ſ euangelij † ſ Et ita poteſtis ſcire qđ verum eſt.
Cuius † factus ſum ego paulus mi
·i· ſ ephesi in carcere poſitus pro euangelio ·i· ſ q
inde credentes proficiunt † ſ quas ſuſtineo
niſter · qui ·i· nunc ·i· gaudeo † in paſſi
·i· ſ confirmandis in veritate euangelij ·i· ſ quꝰ
q pro modo ſuo exoluit qđ debet
onibus pro ·i· vobis: ⁊ ·i· adipleo ea
† ſ noſtre chriſti ſunt · quia eius membra ·i· ſ non
in meis.
que deſunt † paſſionuʒ chriſti ·i· ĩ car
† ſ multiplicando ·i· ſ non alio dico
ne mea † pro corpore eius ·i· quod ẽ
ſ corporis
eccleſia. Cuius factus ſum ego mi
ſ vt ei miniſtrem ſpiritualia † ſ vt ei deuʒ diſ
penſem actu per gratiam apoſtolatus mihi credi
ti a deo ſ vel ſcđm gratiam apoſtolatus michi a
deo diſpenſati.
niſter † ſecundum diſpenſationem
† ſ Non ſolum officium · ſed executio officij
dei · † que data eſt mihi in vobis:
ſ impletum oſtendam ordinationeʒ dei de vobis
gentibus † ſ quod verbum fuit occultuʒ adeo q
⁊ myſterium · id eſt · abſconditum.
vt impleã verbum dei. † myſteriũ
† ſ a principio ſeculorum
quod abſconditum fuit † a ſeculis
ſ omnibus · non cuidam parti tan tum · niſi cui
per ſpiritum indicauit † ſ tempore gratie
⁊ generationibus. † Nunc autem
ſ non omnibus
manifeſtatum eſt ſanctis eius · qui
ſ nec his omnibus · ſed quibꝰ voluit ex ſola gra
tia † ſ copioſam gloriam ſacramenti tam digni ·
in quo ſunt multa fides · remiſſio · iuſticia · dona ſpi
ritus · futura beatitudo · ⁊ ideo dicit diuitias
bus voluit deus nota facere † diui
† ſ exiſtentis.
tias glorie ſacramẽti huius † in gẽ
† ſ ſacramentum ·i· ſ incarnatio chriſti ·i· ſ gẽtibꝰ
tibus † quod eſt ·i· chriſtus ĩ ·i· vobis
ſ vt per eum ſperetis gloriam ſine lege † ſ qualẽ
chriſtum ·i· ſ apoſtoli ·i· ſ q ſine lege gẽtes ſaluat
ſpes glorie † · quem ·i· nos ·i· annũcia
† ſ arguentes eos qui deuiant ſ non ſolũ vos.
mus † corripientes omnem homi-
† ſ eos qui ignorant ·i· ſ non ceci vt pſeudo ·i· ſ ve
ra ⁊ dominica
nem ⁊ † docentes in ·i· omni ·i· ſapien-
ſ deo offeramus in ſacrificium † ſ tam iu
deum q̃ gentilem
tia: vt exhibeamus † omnem homi
† ſ non in lege ·i· ſ in intellectu myſterij
nem perfectum † in ·i· chriſto ihesu.
ſ Chriſto ihesu ſ in qua re ſ vt omnis perfectꝰ
ſit in xp̃o † ſ Contra rebelles
In quo ⁊ laboro † certando ſcđum
operationem eius · quaʒ operatur
ſ miraculorum
in me in virtute.

C. II.

ſ ideo vobis hoc de me refero
Volo enĩ vos
† ſ vt ea intellecta queratis in
chriſto perfecti fieri
ſcire qualem † ſollicitu-
† ſ quia ⁊ hi a pſeudo erant preuenti
dineʒ habeã pro vobis ⁊ † pro his
† ſ et pro his adiacentibus vobis quicunq
qui ſunt laodocie · ⁊ † quicũq non
† ſ Etſi ſcientiam audierunt.
viderunt † faciem meam in carne:
ſ vel conſolationem accipiant ſ ad hoc intendo
vt illi vobiſcum conſolentur corda ſua
vt conſolentur corda ipſorum in-
† ſ vel per hoc tendendo ſ vt de omnibus
ſtructi in charitate · ⁊ in † omnes di
ſ plene intellectũ habeãt
uitias plenitudinis intellectus in
ſ inſtructi ·i· ſ quod eſt chriſtꝰ verbum · c · f.
agnitionem ·i· myſterij dei patris
ſ eſſe hoc myſterium
⁊ chriſti ihesu · ĩ quo ſunt õnes the
ſ quod per humiliatuʒ ſuperbi redimũtur ·i· ſ de
diuinis ſ q verbum apud deum ·i· ſ de humanis
ſ q homo nobiſcum.
ſauri ·i· ſapientie ⁊ ·i· ſcientie abſcon-
·i· ſ vt ſitis inſtructi ·i· ſ quantumcunq ſapiens
diti. ·i· Hoc autem dico · ·i· vt nemo
·i· ſ vt videtur ſ vel ſubtilitate ſ que non eſt niſi
in verbis.
vos decipiat ·i· in ſublimitate ſer-
·i· ſ ne decipiat dico · ſcio enim nondum eſſe de
ceptos
monis. ·i· Nam etſi corpore abſenſ
·i· ſ vt ſpiritus heliſei cum giezi eunti ad naamã
ſirum · vt acciperet ſub nomine eius · que ipſe non
mandauerat.
ſum · ·i· ſed ⁊ ſpiritu vobiſcum ſum
† ſ Quia ·i· ſ quomodo vnuſquiſq veſtruʒ ſecũ
dum ordinem ſuum viuit.
gaudens · ⁊ † videns ·i· ordinem ve-
ſ ſtabilitatem † ſ non in lege.
ſtrum · ⁊ firmamentuʒ eius que † in
·i· ſ Quandoquidem bene ſtatis: fidei fundamen
to.
chriſto ẽ fidei veſtre. ·i· Sicut ergo
ſ bona enim acceptio fuit
accepiſtis chriſtũ ihesum dominũ
·i· ſ non extra ·i· ſ proficite † ſ vt arbor ad fructi
ficandum.
noſtrum · in ·i· ipſo ·i· ambulate † radi
·i· ſ in templum dei vnde alijs loquatur.
cati ⁊ ·i· ſuperedificati in ipſo · ⁊ con
ſ Quaſi ambulate dico in actione gratiarum · fir
mi in fide · non aliter q̃ recepiſtis ⁊ didiciſtis co
gnitione: ⁊ habetis materiam gratiaruʒ abundã
tes in illo · ⁊ ĩ hac ambulatione videte ne quis. d.
firmati fide · ſicut ⁊ didiciſtis: abũ-
ſ donis ·i· ſ qui ſolus dat incrementum
dantes ·i· in illo · in gratiarum actõe
·i· ſ rationes conquiſitas ad probandum vel im
Videte ne quis vos decipiat ·i· per
probandum quod de lege dicitur
·i· ſ Id eſt · per illud quod probatur.
philoſophiam · ⁊ ·i· inanem fallaciã

idẽ in ſubſtãtia cũ eo
Ad quam cognitionẽ
ſi tenditis ad chriſtuʒ
tm̃ recurrite · quia ĩ eo
ſunt omnes copie · ſed
abſcondite · ⁊ ideo ne
miremini ſi in chriſto
eſtis · ⁊ eas nondũ in-
ueniſtis · quia ñ omni
bus patent · niſi his q̇
petunt ⁊ pulſant.

Alia littera. Cũ fu
erint inſtructi in chari
tate · ĩ oẽs diuitias ple
ni ĩtellectꝰ ad agnitõʒ
myſterij dei in chriſto
Vult apl̃us fouere aĩ
mos eoꝝ in charitate ·
vt prompti fierent per
epl̃am agnitõneʒ acci
pere ſacramenti dei in
chriſto · adũtẽtes has
eẽ ſapie ⁊ ſcie diuitiaſ
ſi agnoſcat xp̃s · ĩ diui
tis ſue plenitudie ado
rãdꝰ. Amb. Dẽ my-
ſteriũ ſacri đi in xp̃o ẽ
vt q̇ eũ cognoſcit oĩm
hic noticiã videatur.
Dis enĩ rõ ſupne ſcie
totiꝰ creature ſupne ⁊
terrene in eo ẽ q̇ eſt ca
put eoꝝ ⁊ auctor · vt q̇
hũc nouit: nihil vltra
q̃rat · q ꝛ h pfecta ꝟtus
⁊ ſapiã. Quidq̇d ali-
bi q̃ritur h pfecte ĩueĩ
tur. In daniele ⁊ ſalo
mone oñdit infidelibꝰ
ſe totiꝰ auctorẽ ſcie vel
ſapie · qđ ĩfideles non
putãt · q ꝛ ñ legũt ĩ euã
gelijs ⁊ pphis aſtrolo
giã geometriaʒ ⁊ alia
hmõi · q̃ iđo deſpecte
ſũt a nr̃is · q ꝛ nichil ad
ſalutẽ ptinẽt · h mittũt
ĩ errorẽ · ⁊ dũ ſtudẽt ĩ
his curã aĩe nõ habẽt
Qui ꝟo xp̃m nouit:
theſauꝝ ſapie ⁊ ſcie in
uenit · q ꝛ id nouit: qđ
vtile eſt.

Hoc autem d.
nõ ſolũ vt ad ea tẽda-
tis q̃ nõdũ habetis · ſ
vt nemo dcipiat · ⁊ rõ
ne mũdanaꝝ reruʒ ab
ſtrahat a ſpe que ẽ in
xp̃o.

Nam etſi cor-
pore. Q. Ne decipi

C. II.

Pro vobis. Non enim minus pro his quos non vidit q̃ pro his
quos vidit ſollicitus fuit.

Inſtructi in charitate. Quam deus ad nos habuit · qui pro nobis
filium tradidit. Hoc ſi quis attendit: poteſt ſe in hac miſeria conſolari · q̇a
inde perpendit calcata ſuperbia per humilitatem ad patriaʒ poſſe reuerti
Et inſtructi. Agnitione dei · per hoc tendentes. In omnes diui
tias. Id eſt · copias intellectus pleni · vbi perfecte de humanis ⁊ diuinis
habeant intellectum · vt de anima ⁊ de ſupernis ſpiritibus: Aliter enĩ ne-
mo ad cognitionẽ đi aſcendit In agnitione dei. Non dico quantum
ad opera: ſed Myſterii dei · vt ſciatis quod eſt ſecretuʒ a paucis cogni
tum Dei pr̃is ihesu chriſti. Vt ſciatis q alia perſona a filio quãuis

at dico · video enim ſpiritu dei q̇d apud vos agitur. magiſtꝝ non latẽt.

Sed ⁊ ſpũ. Scis datũ ẽ in ſpũ videre remota · caueãt q̃ ſibi q ꝛ actꝰ

Gaudens. Per h pmptõres fac circa euãgeliũ · q ꝛ gaudere ſe dicit ĩ
diſpoſitõe ꝯuſatõis eoꝝ ⁊ fidei ſtabilitate vt ſaẽtes vñ placeãt deo · in eo
fierent firmiores. maiores q̇ in contẽplatõe eſt is.

Radicati. Minores in actiua vita Super alios Edificati vos

Per philoſophiam. Terrenã · q̃ argumẽtis ⁊ ſbtilitate cõponit ⁊
decipit: dũ in ꝟiſilibꝰ cauſis ⁊ ꝯmẽtitijs rebꝰ nihil tã veꝝ eſtimat q̃ ꝯſpici
tur ĩ elemẽtis · q̃ nõ a deo ordĩata. h ab hõibꝰ · q̃ cauẽda · q ꝛ cultrix mundi
non dei · ⁊ a chriſto trahit · in qu pfectõ: q ꝛ omnia habet que pater.

Falaciam. Qđ de lege pſeudo p̃dicatores dicũt. Et inanem · q ꝛ

in hac falſitate nulla vtilitas· qđ ſolet aliqñ eſſe in falſis **Scđm elemẽ.** Illos tangit qui prudentius ydola exponunt dicentes. Juno eſt aer· Neptun⁹ mare. Jdeo cũ diceret ſcđm philoſophiam· ⁊ inanẽ fal· addit· ſcđm elemẽta mũdi. Quaſi· admonẽs ne qualeſcũq; adoratores ſimulacrorum· ſ; ⁊ q̃i doctores ⁊ iterpretatores ſignorum cauendos eſſe.

Scđm traditõem hominum. Tradũt philoſophi quos hoĩes vocãt deũ non poſſe fieri creaturã· hoĩez nõ poſſe naſci de virgine· vel mortuũ reuiuere· cõſiderãtes elementa.i. has creaturas viſibiles· in q̇bus ex cõmixtione aĩalia generant̃· ⁊ qđ moritur: non iterũ viuat:

Corporaliter. Nõ q: corpore⁹ ſit de⁹ ſ; verbo tranſlato vſ⁹ eſt· q: ĩ tẽplo manufacto non corpaliter ſed vmbratiliter habitauit. i. prefigurãtibus ſignis. Vel **Corporaliter.** Quia ĩ chriſti corpe qđ ſumpſit đ virgine· tanq̃ in tẽplo habitat de⁹· ſ; nõ ita ĩ ſanctiſ: quia ille caput ĩ quo oẽs ſenſus ĩ iſtis q̃i ſol⁹ tactus· q̇b⁹ datus ẽ ſpũs ad mẽſuraz de quib⁹ nõ põt dici verbũ caro factuz· nec q̇ſquã illoꝝ đr vnigenitus dei.

Corporaliter. Jd eſt· completiue· vt ſit corp⁹ ⁊ ĩpletio vmbrarũ legis· qui xp̃o dicit carnis obſeruãtias eẽ neceſſarias: dic̃ chriſtum· non eẽ corp⁹ vmbrarum· nec deum ad omnia ſufficientem

Jn quo. Monuit ne per philoſophiam a xp̃o recedãt· nũc monet ne a pſeudo apl̃is ſeducti cerimonias legis recipiant.

Corporis. Carnis.i. corporis qđ caro eſt· quia non omne corpus eſt caro.

Cõſepulti ei in baptiſmo. Jd ẽ· ad ſimilitudinem ſepulture eius baptizati ſunt.

Vel per fidem Operationis.i. credẽdo opera dei. Expoĩt vnum de operib⁹ dei· qđ p̄cipue opus ẽ credere volentibus reſurgere· ſcilicet· ꝙ chriſtum ſuſcitauit.

ſ agentes ſ Id eſt· legalia· poſt exhibitam enĩ veritatem lex non eſt traditio dei ſed hominum

ſcđm traditionem hominum: ſecũ

ſ litteralem ſenſum qui de mundanis
† ſ Id eſt· ſecundum veritatẽ ſpũalis intelligẽtie

duz elementa mundi· ⁊ non †ſcđm

† ſ Non ſcđm chriſtum · quia in chriſto habitat plenitudo deitatiſ vt omnis.i. omni modo habitã di· vt etiam diuinitas perſonaliter ſit ei vnita· qđ

chriſtum. †Quia in ipſo inhabitat

non in aliqua creatura

omnis plenitudo diuinitatis cor-

ſ hilarius vt in eo habitans plenitudo nichil aliud intelligatur eſſe q̃ʒ chriſtus† ſ qui ita plenus eſt ¦· ſ quod negantes :contra chriſtuz ſunt ¦· ſ donis ſpiritus ſ quod non ſunt elementa ipſa.

poraliter: ⁊ eſtis †in ¦illo ¦repleti q̃

ſ Non modo hominum ſed ⁊ † ſ Quaſi · vos replere poteſt qui ſupernos ciues replet

eſt caput †omnis principatus ⁊ po

† ſ non ſolũ donis repleti eſtis ¦· ſ purificati ab errore ⁊ mundo.

teſtatis. †In quo ¦· ⁊ circunciſi eſtis

† ſ opere humano ſ Sicut fiebat legalis circunciſio

circunciſione· non †manufacta in

ſ manentes ſ Id eſt expoliati a corpore ſcđm qđ carnis erat. id eſt. carnis ſubiectum deſiderijs carnis ſeruiens· ſed modo factuz eſt ſpiritus ei ſeruiendo· vel non ita facta manu. ſcilicet in expoliatõne cutis· ꝙ nichil ibi fiat niſi ꝙ cutis auferatur † ſ vel cutis alia littera ſ Quia ibi nichil fit niſi ꝙ cutis aufertur.

expoliatione † corporis carnis:

ſ vbi omnia vicia amputata ſunt· quod ſol⁹ chriſtus facit

ſed in circunciſione iheſu chriſti·

ſ vere hoc in chriſto conſecuti eſtis † ſ vt iã hic non videantur quod fuerunt. id eſt. veteres· peccatores· ſed noui· iuſti.

conſepulti †ei in baptiſmo. In quo

ſ in nouitate vite.† ſ non per aliud ¦· ſ Quem

⁊ conreſurrexiſtis per †fidem ¦ope

operatur deus† ſ Ecce in quo ſ premittit ad probandum ꝙ reſurgẽt etiam in immortalitatem.

rationis dei· † qui ſuſcitauit illum

† ſ gentes ¦· ſ quamuis ¦· ſ Non ſentientes mala veſtra

a mortuis. †Et vos ¦· cum ¦mortui

† ſ ꝙ reliquerunt naturalem legem ¦· ſ originali peccato quod ſignificat preputiũ.

eſſetis †in delictis ⁊ ¦preputio car-

† ſ Scđm corpus ⁊ animam· ſ iam ceruitudine ſpei ¦· ſ Ad ſimilitudinem illius.

nis veſtre †conuiuificauit ¦cuz illo

Per fidẽ operatõnis dei. De quo credunt ꝙ exemplo chriſti ſuſcitabit illos. Vnde ſubdit. Qui ſuſcitauit ⁊c.

Preputio. Pro eo qđ p̄putiũ ſignificat.i. carnalia delicta.
Delens qđ. Non ſolũ vobis gẽtib⁹ donauit· ſ; ⁊ nobis iudeis p̄uaricatões· que ſunt ex lege dimiſit· ⁊ hoc delẽs **Cyrographum.** i. memoriã traſgreſſionis· q̃ erat ex decreto· i. ex lege. Conſciã enĩ nr̃a ⁊ dyabol⁹ ad accuſãdũ erat memor illi⁹ traſgreſſiõiſ· ⁊ ita h̃ memoria erat aduſuz nos nocẽs nobis· ⁊ nos cruciãs· ſ; hoc in baptiſmo abluto· nec ꝯſciã nr̃a timet nec dyabol⁹ qđ obijciat habz. Vel decretũ dei fuit De ligno ſciẽ boni ⁊ mali ne ꝯmedas. Hui⁹ decreti violati cyrographum.i. memoriã vel ſniaz q̃ dictũ ẽ· morte morieni đleuit de⁹· qñ pecm̃ p̄mi parẽtiſ p ſãguinẽ xp̃i abluit

Cyrographum· dicit pecm̃ adẽ· qđ tulit ⁊ fixit cruci· nõ ſolũ alia· q: niſi h̃ ⁊ alia toleret nõ liberaremur a morte ⁊ iferno. Dum innocẽs occidit̃ pecm̃ crucifigit̃. Decretũ eſt ſnĩa cũctis hoĩb⁹ aduſa q̃ dcm̃ ẽ. Mor. mo. ⁊c.

Affigens illud cruci. Vt iã ceſſet· cũ oĩa ſacrificia in oblatõe veri agni ſint adimpleta. Quis ĝ iſtud reſtituit: Et ſicut a lege ⁊ legis p̄uaricatõe liberauit: ſic ⁊ p̄res antiq̇s ab iferno liberauit: ne q̇s putet eos p legẽ ſaluatos. Et h̃ eſt. **Expolias poteſtates.** Auferẽdo abraam yſaac et ceteros iuſtos. **Traduxit** longe ab h̃ regno ad celũ pri⁹ **Confid¦ter**.i. cũ magna fiducia· cum ſpe victorię. **Triũphãs**.i. expugnãs illos· qđ non ẽ in abſcõdito. **Sed palã.** Si q̇s enĩ p̄fectõem eccleſię reſpicit apte videt̃ vict⁹ antiquus hoſtis.

Vel principatus et poteſtates traduxit.i. ab ecclia exterminauit.

Vel palam. Cũ angelicis legionib⁹ ad inferna deſcẽdẽs **In ſeipſo**.i. in p̄ñtiã ſuę maieſtatis.

Triũphans illos in ſemetpſo. Au. Morte ſua Vno q̇ppe veriſſiõ ſacficio p nobis oblato· q̇dquid culparuz erat· vñ nos principat⁹ ⁊ ptãtes ad luenda ſupplicia vitę detinebãt extinxit· vñ ĝ accepit dyabol⁹ exteri⁹ ptãtẽ dñicę carnis occidẽdę inde interior q̃ nos tenebat ptãs e⁹ occiſa ẽ.

Vel ſcđm aliã lr̃az Aug. Exuẽs ſe carne pri· ⁊ pot· expo· pal· fi· triũph· e· in ſeipõ· Nomĩe carnis h̃ loco mortalitas intelligit̃. Juxta illđ. Caro ⁊ ſãguis regnũ d· n· poſ· Per hãc mortalitatẽ nobiſ ĩuidę ptãtes dñabãt̃ Hac ĝ mõrlitate xp̃s ĩ reſurrectõe ſe exuẽs· diabolicas ptãteſ (q̃ p hãc mortelitatez dñabantur) đr expoliaſſe· quia in ſeipſo capite noſtro p̄buit exẽplum ꝙ in toto eius corpe.i. eccleſia ex diaboli ptãte liberãda in vltima reſurrectione complebitur

ſ mortuos viuificauit gratis condonans omnia quod eſt ſignum ꝙ ⁊ penas tollz † ſ originalia ⁊ que ſunt addita

donans vobis †omnia delicta· de-

lens quod aduerſum nos erat cy-

ſ memoria ſcripturarũ† ſ legis ¦· ſ decretum.

rographum †decreti ¦quod erat cõ

ſ Cũ non iuuaret· ſed amplius reos faceret† ſ decretum vel cyrographum

trarium nobis. Et †ipſum tulit de

ſ omnium· vt nullus vltra obſeruet † ſ Cum innocens occiditur· peccatũ crucifigitur. id eſt· mortificatur. Crux enim non ſaluatoris mors ſed peccati.

medio affigẽs illud †cruci et expoli

ſ infernales † ſ pec

ans principatus ⁊ poteſtates †tra

cata abluendo † ſ vt deus hõ ſine peccato. ¦· ſ in

duxit† confidenter palam ¦· trium-

cruce† ſ infernales principes ¦· ſ oblato ſ non in alio ¦· ſ Quia hec omnia in chriſto

phans †illos ¦· i ſemetipſo. ¦· Nemo

† ſ damnabiles oſtendat ¦· ſ ſumpto vel nõ ſumpto p ritu iudeorum

ergo †vos iudicet ¦in cibo· aut i po

† ſ Id eſt· de hoc ꝙ nullam partem obſeruetis.
ſ non celebrata· cum lex precipiat celebrare.
¦· ſ Scilicet

tu· aut in † parte diei feſti· ¦aut neo

ſ Aut dicit· quia vnum ſolum non obſeruatum tunc damnabat· nunc vero non. Illud enĩ erat tempus ſignificandi· iſtud manifeſtandi

menię· aut ſabbatorum · quę ſunt

ſ aliqua ſigna a re pendentia

vmbra futurorum: corpus autem

† ſ Et quia ſunt vmbra ¦· ſ amans ſ ſuadere

chriſti. †Nemo vos ſeducat ¦volẽſ

ſ Quia hec ſunt quibus homines de facili poſſũt ſeduci† ſ qua videntur nuncij dei.

in humilitate ⁊ †religione angelo-

† ſ Ea que nunq̃ʒ intellexit ¦· ſ quia quidquid a

rũ· †quę non vidit ambulans ¦fru

git perdit ſ quia non in chriſto † ſ ſuperbus vnde erubeſcendum eſſet. ¦· ſ Id eſt· ſenſualitatis ¦· ſ Non ratõis

ſtra †inflatus ¦ſenſu †carnis ſuę: ⁊

† ſ Chriſtum ſ Contra quod dicũt qui legem predicant ¦· ſ capite· id eſt· de cuius plenitudine accipiendo

non tenens †caput· ¦ex quo totum

Jdẽ. Jn ipõ q̇z vicũtur inimicę nob ĩuicibiles ptãtes· vbi vicũtur iuiſibiles cupiditates· fuſo ei ſãguine ſine culpa· oĩm culpaꝝ cyrogꝓha deleta ſũt· q̇b⁹ debitores q̇ ĩ eũ credũt a dyablõ ãtea tenebãt̃· vñ q̇ p mltis effũdet̃

Quę. ſ. Tũc fuert̃ hmõi p̄cepta· q̃ ñ ſuare pecm̃ erat· nũc teſtionia ⁊ ꝯfirmatõ vitatį. Ergo ſcp̃tura q̃ tũc fuit exactrix opm ſigficãtiũ· nũc teſtis ẽ reꝝ ſigficataꝝ· ⁊ q̃ tũc obſuabat̃ ad p̄nũciatõz· nũc recitat̃ ad ꝯfirmatõz

Corpus aũt. i. vitas h⁹ vmbrę **Eſt chriſti.** i. ad xp̄m ptinet. Vl' illa oĩa ſũt corp⁹ xp̃i. i. ſignificãt corp⁹ xp̃i· l' qđ ſũpſit de v̄gine l' qđ ẽ ecclia.

Volens. Jd ẽ· amãs ea q̃ non vidit· vel volens. ſ. ſuadere q̃ non vidit. ſ. legis cerimonias quarum ratõnem ignorat.

Jnflatus ſenſu carnis. Nõ aliud intelligit q̃ʒ ſẽſualitas capit.

Conſtructũ. In vnum per coniunctionem quia idem credunt. ꝛ eadẽ operãtur. Et Subminiſtratũ in ſubſeruiendo. Per nexus Id eſt per charitatem. ſine qua membra non coherent. nec inuicẽ ſeruiunt. nec viuunt.

In augmentum dei. Auget' de' redeũtib' ſicut ꝯminuebatur deſerentibus.

Si mortui. Hactenus monuit ſtãtes ne ſeducerentur. nunc eos aggreditur. q̇ iaꝫ aliqua de lege ſuabãt. Quaſi vos videte. ne ſeducamini. ſꝫ vos alij dicite. quare legem ſeruatis?

Si mortui. Elementa dicit creaturas huius mundi. Si inquit cũ fideꝫ chriſti accepiſtis. eſtis ſepati a pcc̃o. ꝛ ab elementis mũdi .i. ab abſtinẽtia ꝛ ab omni ſuperſtitione creaturarum mũdi Quid ad huc ꝛc. Vl' poteſt accipi cum chriſto ſicut chriſtus.

Que omnia ipſo vſu. Si quis vtit' eis iudaico ritu. vt ab his abſtineat illis vtatur. credẽs inde iuſtificari: ducũt in mortem Iſta dico iam exiſtentia ſcd̃m preceptum ꝛ doc. hominum. nõ dei Poſtq̃ꝫ enim veritas venit. iam non hec deus ꝑcipit. ſꝫ phariſei. ꝛ auctoritate hec precipiunt. ꝛ rõibus docẽt

Secũdum precepta. Quaſi iõ vſ' corꝝ. ꝛ cultura interijt. quia ſunt ꝑcepta ꝛ doctrine hoim. non dei.

Que ſunt ratõnem quidem. Vl' hec habent rationem ſapientie. non ĩ veritate. ſꝫ in falſitate que eſt abũdãs. vbi nulla vtilitas. ſꝫ per humanam ſapientiã. ꝛ ſunt. In humilitate. Nõ illa que virt'. ſꝫ ſicut ex greco intelligitur. qua mens ſentit humilia id eſt. vtilia ꝛ terrena. .i. deiectõe aĩe. ꝛ ſunt Non ad parcendum .i. q' in illis obſeruãtijs mult' labor ẽ qui ẽ inanis ꝛ nõ ſunt. In honore dei cui' conſilium in irritũ ducitur. nec ſanctorꝝ. quorꝝ fides deſtruitur. ꝛ nõ ſunt Ad ſaturitatẽ. quia multa eis ſubtrahunt

In ſuperſtitõe. Ambr. Simulata eſt religio vt videãtur vera que falſa ſunt. que mentes in terra humiliat ne erigantur ad ſupna. ꝛ obeſt corpori c' caput chriſtus nõ in honore. q' trũcati capite chriſto. explentes ſenſum carnis. Sagina enim carnalis eſt ſenſus. traditio humana. q̃ hoc dicit ſufficere quod carnis tradit prudentia.

// C. III.

Que ſurſũ ſunt. Non loco. ſꝫ merito excellent—.

ſ eccleſia ſ charitatis ſ fidei. ſpei. ꝛ operuꝫ in quibus coniuncti ſunt et ſimiles.

corpus per nexus ꝛ coniunctiones ſubminiſtratũ ꝛ conſtructuꝫ creſcit in augmẽtũ dei. Si ergo mortui eſtis cuꝫ chriſto ab elementis huiꝰ mũdi q̄d adhuc tanq̄ꝫ viuẽtes mundo decernitis? Ne tetigeritis neq̄ꝫ guſtaueritis. neq̄ꝫ cõtrectaueritis que ſunt omnia in interitum ipſo vſu ſecũdum doctrinas ꝛ precepta hominum. Que ſunt rationem quidem habentia ſapientie in ſuperſtitione et humilitate. ꝛ non ad parcendum corpori non ĩ honore aliquo ad ſaturitatem carnis.

ſ virtutibus ꝛ membris. ſ quantum deus prouidit ſ ergo ſ ex toto ſeparati ſ non miſera a chriſto ſed felici morte ſ per hoc q' eſtis cum chriſto ſ quia fidem chriſti accepiſtis ſ Sicut chriſt' ſ Id eſt. a lege que eſt inſtructio puerorum qui mundana petunt ſ Quaſi ſi prius ignari. cur veritate propalata ſ Scilicet veritate nota ꝛ recepta ſ vt iudei qui mundo viuunt. ꝛ non deo. ſ ſeruanda legalia ſ dicentes alij alijs. ſ vt cadauer. vel locũ ĩ quo ſedit mulier menſtruata. ſ vt porcuꝫ. vel piſces non habentes ſquamas. ſ quodam ſtudio ꝛ delectatione ſ Quaſi. non debetis hec diſcernere ſ Id eſt. ducunt in mortem. ſ Si quis vtatur ſ non quod verum ſit. ſ non dei ſ quia pretendunt ſuperſtitionem ꝛ humilitateꝫ ſ ſpeciem ſ Id eſt. religione que ſupra modum eſt ſ quia humiles ſe oſtendũt ſ ꝛ quia ſunt ſ q' non parcere dicunt ſe corpori ſ quia dicũt ſe non curare de honore humano ſ Et quia non ſunt ſ alios guloſos dicũt ſ q' multa ſibi ſubtrahunt ſ vel ſaginam

// C. III.

Igitur ſi cõreſurrexiſtis cum chriſto que ſurſũ ſunt querite vbi chriſtus eſt in dextera dei ſedens. Que ſurſum ſũt

ſ quia mortui ab elementis. ꝛ q' hec non valent ſ anima in re. corpore in ſpe ſ ad ſimilitudinem chriſti. ſ non carnalia cogitetis ſ Spiritualia ſcilicꝫ que ĩ illis oſtenduntur ſ Id eſt. regnans ĩ equalitate patris et ita ſũma eſt excellentia. et per hoc certuꝫ eſt q' illuc per eum peruenire poteſtis ſ inuenta autem iocunda habete. Et hoc eſt qđ ſubdit. ſapite.

Que ſurſum ſunt. Spiritualia que ſignificantur per carnales obſeruantias hec ſunt. Vel gloria eterna. vel q̃ ad eam ducunt.

Vita veſtra abſcõdita. Hoc eſt tempus veſtrum nondum aduenit. quia nondum venit eſtas. id eſt. chriſti aduentus. vbi diſcernentur arbores fructuoſe a ſterilibus. ſed tempus terrena amantium ſemper eſt paratum. Cum autem chriſtus apparuerit. hoc ẽ tempus noſtrum.

Mortificate e. Poſt ratões de plenitudine chriſti. generalis exhortatõ ad omnes đ moribus ſubdit' Ne ad priorem cõſuetudinem redeant.

Mẽbra veſtra Id eſt. partes veteris hominis. Vel membrorum concupiſcentias

Fornicatõem ꝛc. Deſcribit delicta que membra appellat vt poſt acceptam veritatis ratiõnẽ bone vite operã darent Multum obeſt ſcire rationem veri: ꝛ non eaꝫ factis exequi. Qui enim ſcit voluntateꝫ domini ꝛ non facit. plagis vapulabit multis.

Et auariciam. Sub vno nomĩe duo peſſima probibet. idolatriam ꝛ auariciam. que non diſpar malicia. quia radix omniũ malorum. ꝛ pene vno explentur opere. quia ſic ydolatria vni deo auferre nititur gloriã. ne ſolus nomen deitatis habeat. ita auarus in dei res ſe extendit: vt ſolus vſurpet que deus omnibus fecit vtraq̄ꝫ deo inimica. quia negant deo que eius ſunt.

In quibus ꝛ vos. Hoc memorat vt ſe euaſiſſe gaudeãt ꝛ de cetero caueãt.

Nũc au. ꝛc. Supra vetuit grauiora nũc minora ne hec putentur non periculoſa

Sunt qui non habent conſuetudinem ebrietatis. qui aliquã do inebriantur. ſic ſũt qui non habent cõſuetudinem mentiẽdi. ꝛ tamẽ aliquando mentiantur. ſic ꝛ in alijs fit. Probibet ergo aliquando mẽtiri ꝛ precipue aſſidue mentiri.

Qui renouat. Auguſtinus. Renouatio mentis dicitur ſecundum deum vt in epiſtola ad epheſios legitur. vel ſcd̃m imagineꝫ dei vt hic legitur. Sed ideo ſecundum deum. ne ſcd̃um aliam creaturam fieri putetur. Secundum imaginem dei. ideo vt in ea re intelligatur fieri vbi eſt imago dei. id eſt. in mente. non q' alia ſit imago ſcd̃m quam renouamur. ꝛ alia q̃ renouatur. ſed ipſa. ſic dicimus aliquẽ fideleꝫ qui de corpore abſcedit mortuum eſſe ſcd̃m corpus non ſcd̃m ſpirituꝫ. quia corpore vel in corpore mortuus eſt non anima vel in anima. Sicut aliquis dicitur pulcer vel fortis

ſapite. non que ſuper terram. Mortui enim eſtis ꝛ vita veſtra abſcondita eſt cum chriſto in deo. Cum enim chriſtus apparuerit vita veſtra: tunc ꝛ vos apparebitis cum ipſo in gloria. Mortificate ergo membra veſtra que ſunt ſuper terram fornicationem immundiciam libidinẽ concupiſcentiam malam: ꝛ auariciam que eſt ſimulacrorum ſeruitus. Propter que venit ira dei ſuper filios incredulitatis. In quibus ꝛ vos ambulaſtis aliquãdo cum viueretis in illis. Nunc auteꝫ ꝛ vos deponite omnia. iram. indignationem. maliciam. blaſphemiam. Turpem ſermonem de ore veſtro ne emiſeritis. Nolite mentiri inuicem. expoliantes vos vetereꝫ hominem cum actibus ſuis. et induentes nouuꝫ cuꝫ qui renouat

ſ etiam intelligentia et charitate ſ que in terra fundantur. quia ab his mortui eſtis. ſ terrenis et caducis ſ Et ideo que ſurſum ſũt queri. non que. ſ. t. ſ Maxime terrenis et carnalibus ſ modo ſ Et ideo que renda ſ qui eſt vita eterna ſ cũ quo chriſt' idem ſ reuelabitur vobis vt eum euidenter cum patre videatis ſ vobis et alijs ſ entes ſ Et vt hoc ſit ergo ſ omnia peccata. vnum corpus ſingula membra ſ terrenis et carnalibus dominantur ſ omnis concubitus preter legittimum connubium ſ que ſit ſcd̃m naturam ſ contra naturam ſ ardorem per quaſlibet turpitudines diſcurrentem ſ de aliena re vel vxore ſ que ſi non corpus tamẽ animam contaminat ſ Id eſt. tam fugienda ſicut ydolatria cui par vicium. ſ rebus pro deo ſeruit ſ predicta mala ſ vel diffidentie ſ quid ergo de his quos ignorãtia non excuſat. quaſi graui' punientur ſ vt alij ſ Et ideo turpius ſi modo reditis. ſ cum putaretis eſſe vitam in illis. ſ cum chriſtum recẽpiſtis ſ vt omnes fideles ſ non ſolum ſupradicta grandia vicia. ſed etiaꝫ omnia alia ſcilicet ſ que eſt ſubitus animi mot' ſ de alio ſublimato ſ affectum ire ꝛ indignationis ſ in fratrem. ſ vel turpiloquium ſ Et ſi in corde ſit concep.' ſ alij alijs ſ quid per ſingula ſ homo vetus. vita vet' in peccatis ſcd̃m adã ſ habitũ peccatorꝫ ſ vt nec interdum actus peccati aſſit ſ habitum virtutum. qui non caret actib' ſ q' magis et magis creſcit. ꝛ acquirit cognitionẽ dei

ſcđm corpus · non ſcđm
animam ·

Scđm imaginem.i.rationē. Non
aliud non moneo · niſi
qđ ratõ veſtra ſuadet
hec eſt imago ad quã
deus creauit hominē
vt rationalis eſſet · ⁊ ce
leſtia ſemper diligeret

Ambro. Imago
quam de agnitõne di
dicit recreari que ⁊ in
femina eſt · alia ẽ · alia
illa ad quam fact⁹ eſt
primus homo · vñ ſup
ad chorinth. Vir eſt
imago ⁊ gloria dei.
Mulier autem gloria
viri. Illa imago ẽ · vt
quomodo ex vno deo
omnia · ita ex vno ho
mine oẽs homines eſ
ſent

Ubi non eſt
maſculus. Scđm
corpus ſunt maſculi ⁊
femine · ſ; ſcđm ſpiritũ
mentis non · in quo re
nouamur ſcđm imagi
nem creatoris.

Ubi non eſt maſ
culus ⁊c. Et eſt ſenſus
In nouo homine nul
la exterior diuerſitas
alicui p̃iudicat. ſ. nec
ſexuũ · nec natõnũ · nec
obſeruatõnũ · nec lin
guarum · nec condicio
num · ſ; chriſtus ẽ oĩa
i. oẽs partes noui ho
minis ſunt opera xpi
Et ipſe chriſt⁹ ẽ in oĩ
bus fidelib⁹ qui per eũ
noui ſunt.

Sicut et do. do.
In cuius rei ſacramẽ
to lauit chriſtus pedeſ
diſcipulorũ ⁊ dixit. Ex
emplum dedi vobis ·
vt ⁊ vos ſimiliter faci
atis. Inuicẽ itaq; no
bis delicta donemus
⁊ pro delictis inuicem
orem⁹ · atq; itaq; quo
dammodo pedes no
ſtros inuicem lauem⁹.
Et nota · quia vt lucrũ
poſſit habere · ad hec
eos facienda monet q̃
meritum collocãt apđ
deũ · ab illicitis abſti
nere facit timor. Ve
ret enim ne mala faci
ens penis ſubdatur.
Hec que nunc facien
da monet ad profectũ
meritorũ pertinẽt. Qui ergo ab illicitis abſtinet · laudem habet. Qui vero
a licitis etiam temperat laudem habet ⁊ premium

Charitatem. Auguſtinus. Ipſa eſt enim eminentior via que ſuper
eminet ſcientie ⁊ omnibus preceptis. Hec eſt veſtis domini inconſutilis de
ſuper contexta. Inconſutilis · ne aliquando diſſutilis · que ad vnum perue
nit · quia charitas in vnum omnes colligit.

† Id eſt · in imagine in ratione ſcilicet que ẽ ima go dei.
in agnitionem dei † ſecũdum imagi
† in agnitionem ſui † nouum hominem † in quo nouo homine.
nem eius qui † creauit † eum. † Ubi
Id eſt · diſcretio maſculi ⁊ femine † nullis officit vel pficit q; de his vel de illis nati ſint nullus vt indignus excipitur.
nõ eſt maſculus ⁊ femina · † gẽtilis
† Non aliqui ſunt ibi digniores eo q; ipſi hoc habent · vel eo minus digni · quia non habent.
⁊ iudeus · † circunciſio ⁊ preputiũ
Non propter iſta aliquis ibi dignior eſt vel minus dignus
barbarus ⁊ ſcita · ſeruus et liber ·
omnes partes noui hominis ſunt opera chriſti † fidelibus.
ſed omnia in † omnibus chriſtus.
quia chriſtus eſt omnia in omnibus † Id eſt · vere † quos deus ab eterno elegit.
Induite vos ergo † ſicut † electi dei
ſacramentorum participatione Et quia iam ſancti · ⁊ quia deus dilexit † a deo † affectum pietatis erga omnes.
ſancti ⁊ † dilecti · † viſcera miſericor
† animi ad benefaciendum parati executionẽ miſericordie † vt humiles corde ⁊ habitu.
die · † benignitatem · † humilitatem
in omnibus modum ſeruantes † in aduerſis tolerandis † alter alterius onera portet.
modeſtiam · † patientiam · † ſuppor
† Si alter alterum offendat · non ſolum non vin dicet · ſed donet
tantes inuicem · ⁊ † donãtes vobis
metipſis · ſi quis aduerſus aliquẽ
habet querelam : ſicut ⁊ dominus
integre ⁊ pure † magis
donauit vobis · ita ⁊ vos. † Super
ei ſtudẽdum ẽ virtuti · que maior eſt omnib⁹ ſtudioſius alijs petite charitatem · vel que eſt ſuper omnia.
omnia autem hec charitatem con
† Cetera faciunt perfectũ · charitas omnia ligat ne abeant.
tinuam habete : † quod eſt vinculũ
† quam chriſtus habuit ⁊ haberi precepit · vel quam inter deum ⁊ homines fecit · ſit in conſcientijs veſtris. cauſa exultationis quod vtiq; erit ſi habeatur charitas · que veram habet pacem · quã puro corde cuſtodit
perfectionis. Et † pax dei exultet i
cordibus veſtris · in qua ⁊ vocati
† per eam poſiti † eccleſie † de his omnib⁹ † deo
eſtis † in vno † corpore : ⁊ † grati † eſto
† Premittit per quid hec poſſint · vt ſcilicet prudenter doceant ⁊ moneant · quia.
te. † Verbum chriſti habitet in vo
† vt omnem intellectum ſcripturarum habeatis
bis abundanter · † in omni ſapien
† vos ⁊ alios de ignoratis de his que continẽtur de ſcitis.
tia † docentes et commonẽtes voſ
† qui de moribus. † de laudibus dei.
metipſos in † pſalmis ⁊ † hymnis ⁊
de eterno bono † his docti ⁊ commoniti : cantantes ad honorem dei · non ſolum labijs · ſed cũ intellectu · vel attenti in gratia. i. in conſideratõne beneficiorum dei.
canticis ſpiritualibus : † i gratia cã
† ad honorem domini.
tantes in cordibus veſtris † domi
† quia precepit laudari deum in corde · nũc verbis ⁊ factis nomen chriſti exaltari precipit Preterea.
no. † Omne quodcunq; facitis in
† ad gloriam chriſti · non veſtram
verbo aut in opere · omnia in † no
mine domini noſtri iheſu chriſti fa
tunc vere non legi
cite : gratias agentes deo et patri
chriſtum · per quem deus dedit omnia.
per ipſum. Mulieres ſubdite eſto
† tam perfecte ſicut dominus mandauit † nõ contra dominum.
te viris : † ſicut oportet † in domino
† Rigorem dominij mollit.
Uiri † diligite vxores veſtras : ⁊ no
acerbi
lite amari eſſe ad illas. Filij obedi
te parentibus veſtris per omnia :
Si per omnia obeditis · ita tamen ſi in domino † vel hoc enim placet deo.
hoc enim † placitum eſt deo. Pa
† Contra vos vel iracundiam.
tres nolite ad † indignationem pro
aliqua aſperitate † vel puſillanimes non potentes diutius pati.
uocare filios veſtros : vt † nõ puſil
Et vos
lo animo fiant. Serui obedite per
† qui ſcđm carnem dominãtur † ne dicam ſpiritualibus tantum.
omnia † dominis † carnalibus · non
ad oculum ſeruientes quaſi homi
nõ deo † placere volentes † pura intentõne tales in corde · quales extra.
nibus † placentes : † ſed in ſimplici
† Quem non poteſtis fallere
tate cordis timentes † dominum.
† Et non quaſi timentes penã a deo · ſed ex voluntate.
Quodcunq; facitiſ † ex animo ope
† ſeruientes
ramini · † ſicut domino ⁊ non homi
† pro hac humiliatione.
nibus : † Scientes q; a domino ac
† pro hac humiliatione
cipietis † retributionem hereditatiſ
preter domios etiã dominantiũ † in his que iubet † Ita eſt vt dixi ſeruiendum · non pro crudelitate dominorum dimittendum · quia qui facit iniuriam · ſiue ſeruus · ſiue dominus.
Domino chriſto † ſeruite. † Qui eĩ
iniuriam facit : recipiet id quod ini
† nulli parcetur pro maioritate ſua
q; geſſit. † Et non eſt perſonarũ ac
ceptio apud deum.

C. IIII.

Pax. Eſt neceſſa
ria ad vnitatẽ corpis
quã ipſa facit.

Pax dei. Põt
pax dici · etſi nõ habet
charitatẽ · charitas ve
ro ſp ſecũ habet pacẽ.

Docentes et cõ
monentes. Ut do
ctrina fiat illis qui ne
ſciunt. ⁊ commonitõ il
lis qui ſciunt

Omne quod
cunq; ⁊c. Quia pre
cepit ſupra deum lau
dari in corde nunc
⁊ in verbis ⁊ in fa
ctis nomẽ dei laudari
⁊ exaltari hortatur · vt
ſic verba nr̃a ⁊ opa ca
reant rep̃henſione · vt
magnificetur dñs cui⁹
magiſterio ĩuitupabi
les ſunt diſcipuli.

Omnia. Nõ ſo
lũ que facitis in verbo
vel opere · ſ; omnia · eti
am cogitatões · ⁊ ſiq̃ a
lia ſũt · vel quicq̃d faci
tis facite omne. i. perfe
ctũ deo attribuendo ·
⁊ hoc eſt · facientes in
nomine.

Gratias agen
tes. Tunc enĩ vere a
gim⁹ gratias deo per
chriſtum · ſi modum p̃
ceptorum eius cuſtodi
amus.

Mulieres. De
moribus huc uſq; mo
nuit oẽs communiter
nunc tranſit ad ſingu
laria precepta monẽs
diuerſos ſeparatim vt
inuicem ſibi ſeruiant ·
non ſolum obediendo
vt mulieres viris · ⁊ fi
lij parentibus · ⁊ ſerui
dominis · ſed etiam cõ
ſulendo vt viri mulie
ribus · patres filijs · do
mini ſeruiſ. Hec ẽ pax
domeſtica ⁊ cohabitã
tium ordinata a deo ·
concordia ⁊ clara iuſti
cia · vt ſcilicet qui excel
lunt ratione excellant
domĩatione.

Nolite amari
eſſe. Per hoc rigorẽ
dominij emollit · vt po
teſtate qua quis pre
ualet ĩ dominatu vxo
ris ñ nimis ſeuere vta
tur.

Patres noli
te. Modeſtos precipit patres eſſe filijs · ne coartati ab illis delinquãt in il
los ⁊ deum offendant. Ira enĩ inconſiderata res eſt · ita vt aliquando nec
ſibi parcat qui iraſcitur.

Ex aio ope. ſi. do. et nõ ho. Aug⁹. Eam enim deus innocentiam
probat · qua homo non metu pene fit innocens · ſed amore iuſticie. Nã qui
timore non peccat · quãuis non noceat alijs · ſibi tamen plurimum nocet.

Simulata inocẽtia nõ eſt inocẽtia. ſimulata equitas non eſt eq̃tas ſꝫ duplicatũ peccatum in q̃ eſt iniquitas ꝛ ſimulatio.

C. IIII.

Domini q̃d iuſtum. Boni qui impant ſeruiũt: q2 nõ cupiditate dñandi ĩperãt. ſꝫ officio cõſulẽdi ꝛ bñficia puidẽdi.

Oſtium. Id eſt. os meũ faciat apertuꝫ quod ad hoc datũ eſt vt inde prodeat vbũ. Apertum eſt. quando multa ꝛ magna dicit.

In ſapientia. Caute cõuerſandũ inter perfidos ne ſcandalizentur: ne fiat eis occaſio blaſphemãdi ꝛ in citentur ad pſequẽdũ.

Tempus redi. i. oportunitatẽ pdicãdi eis aliquibus modis preparantes.

Ut cognoſ. q. cir. ⁊c. Magis cauet qui ſe videt cognoſci quã q̃ ſe videt ignorari.

Uel accepiſtis. Or rediit ad me. ꝛ ideo ſi venerit.

Domini quod ſ pro ſeruitio ſ per naturam. vt homines reputetis. iuſtum eſt ꝛ equum ſer ſ ꝛ talia exigite. qualia vultis a vobis exigi uis preſtate. ſcientes quoniam et ſ non impotentem. ſ Singillatim diuerſos mo nui. cõmuniter autẽ nunc omnes. vos dñm habetis in celo. Orati ſ Etiã in nocte. vel nõ pigri. ſ orõe ſ manẽtes oni inſtate. vigilantes in ea i gra ſ de preteritis ſ inſtate dico tiarum actione. Orantes ſimul et pro nobis: vt deus aperiat hoſtiũ ſ ad exponẽdũ illud quod eſt ſecretum de chriſto. i. natiuitatem ꝛ cetera ſermonis. ad loquendum myſteri ſ quia chriſti ſecreta expono um chriſti. Propter quod etiã vin ſ Ita ad loquẽdũ. vt manifeſtẽ apte qđ abſcõditũ eſt infidelibus. ita cõſtãter ꝛ diſcrete. vt opor tet me loqui. quia apoſtolus ſum. ctus ſuꝫ. vt manifeſtem illud. ita ſ quã habetis. vt oportet me loqui. In ſapientia ſ pficite ſ vos etiã ipſi ſ illuminandos ſ extra eccleſiam ambulate ad eos qui foris ſũt: tẽ ſ nõ impediẽtes ſ habito tempore pus redimentes. Sermo veſter ſ vt gratus ſit auditorib9 ſ vel in gratia predicãda non in lege ſ ſapientie in gratia ſale ſemper ſit conditus. ſ ita ſ q2 aliter idiotbe. aliter litterato. et alijs perſonis vt ſciatis quomodo oporteat vos ſ tribulatiões que vndiq3 vel que non vſq3 ad animã pertingunt vnicuiq3 reſpondere. Que circa ſ ideo non fuit opus ſcribi. me ſunt omnia vobis nota faciet ſ p hũc creditur miſiſſe epiſtolam ſ in fide tychicus chariſſimus frater. et fi ſ in predicatiõe ſ in aduerſis ſ propter minum. Et hoc delis miniſter ꝛ conſeruus i do ſ ad ſimile aliquid mino: quem miſi ad vos in hocip ſ Scilicet ſ cauete ergo ſum. vt cognoſcat que circa vos ſ contra mala mundi. ſunt. ꝛ conſoletur corda veſtra cuꝫ oneſimo chariſſimo ꝛ fideli fratre. ſ tychicus ꝛ oneſimus qui eſt ex vobis: qui omnia que ſ vel ent. hic agunt nota faciet vobis. Salu ſ. i. particeps ꝛ ſocius laborum meorum tat vos ariſtarch9 ꝯcaptiu9 me9: ꝛ ſ marco. vel barnaba marc9 ꝯſobrin9 barnabe. de quo ſ quod diſceſſiſſet. ꝛ ideo ne reciperetis. ſed ſi mo do venerit ſ iſta accepiſtis mandata. Si venerit ad vos excipite illum. Et ihesus ſ ſalutat vos ſ iſti idem mecuꝫ afferunt de gratia. qui dicitur iuſtus. qui ſunt ex cir ſ de iudeis ſ modo cunciſione. Hi ſoli ſunt adiutores ſ pdicando ſ poſito in tribulatione ſ vi mei in regno dei: qui michi fuerũt cem meam ſupplendo ſolatio. Salutat vos epafras qui ſ non legis ex vobis eſt ſeruus chriſti iheſu. ſemper ſollicitus pro vobis in ora ſ quib9 pro vobis orat vt perſeueretis. ſ vt nihil adiũgatis preter ea que de9 vult tionibus. vt ſtetis perfecti ꝛ pleni ſ ſollicitus eſt. in omni voluntate dei. Teſtimoni um enĩ perhibeo illi. ꝙ habet mul ſ non ſolum orando. ſed ꝛ alijs modis. eſtote ergo pro vobis ſolliciti tum laborem pro vobis. ꝛ pro his qui ſunt laodicie. ꝛ qui hierapoli. ſ euãgeliſta Salutat vos lucas medicus chariſſimus: et demas. Salutate fra ſ ſpecialiter. que predicatores recipit. tres qui ſunt laodicie. ꝛ nymphã ꝛ que in domo eius eſt eccleſiam. Et cum lecta fuerit apud vos epiſtola: facite vt ꝛ in laodicenſiuꝫ ec ſ quam ego eis miſi. vel quam ipſi michi. ſ vt videatis hic eſſe reſponſum queſtionibus illis cleſia legatur. Et ea que laodicen ſium eſt vobis legatur. Et dicite ar ſ eſto ſollicitus chippo. Uide miſterium quod ac ſ in his que ſunt domini cepiſti in domino. vt illud ipleas. ſ vt ſciatis epiſtolam a me miſſam Salutatio mea manu pauli. Me ſ qua cauſa patiar. quia ſolam fidem predico. vel vt ſimiliter patiantur: vel pro eo orent. vel neceſſaria miniſtrent. vel prebeant ſe tales. pro quibus non egre ferat pati. mores eſtote vinculorum meorũ. Gratia domini noſtri iheſu chriſti vobiſcum. AMEN.

Epiſtola ad coloſſenſes finit Argumentum in primam ad theſſalonicenſes incipit.

Theſſalonicẽſes ſunt macedones. Hi in chriſto iheſu accepto verbo veritatis: perſtiterunt in fide. etiam in perſecutione ciuiũ ſuorum. Preterea nec receperunt falſos apoſtolos. nec ea que a falſis apoſtolis dicebantur. Hos collaudat apoſtolus. ſcribens eis ab athenis per tychicũ ꝛ oneſimũ acolithum.

Argumentum in primam ad theſſalonicenſes explicit.

C. I.

Facite vt et in loadi. ⁊c. Ambr. Ex hoc loco intelligim9 ꝙ generales ſunt inſtructiones apl̃i. ꝛ ad oĩm hoĩm profectũ ſcripte ſũt ep̃le.

Et dicite archippo. Ambr. Prepoſitũ eoꝝ p eos cõmonet vt qui regẽdã eccleſiã eoꝝ accepit: ſit ſollicitus de eis. Plebis cã ſcribitur ep̃la ꝛ ĩo nõ ad rectorem deſtinat.

Ut illud ipleas. Ut ſicut p inobedientia iſtoꝝ ceſſauit. p correctõe acrigat.

Memores eſto te ⁊c. Anq̃ ſalutatio nẽ ponat. premittit exhortationem dicens. Memores ⁊c.

Theſſalonicẽſes ſunt macedones. Qui facile ab apoſtolo cõuerſi. nec p tribulatões neč p pſeudo potuerũt moueri. Erãt tamẽ aliqui ocioſi ꝛ curioſi. aliq̃ min9 de reſurrectõe ſentientes. nimis tenẽ d mortẽ amicorum doletes. aliqui etiaꝫ fornicatores. Hos g corrigit. ꝛ pfectos monet non cedere aduſis. vel pſeudo apl̃is ꝛ vt alios corrigãt. Scripſit autem ab athenis.

Intẽtio apl̃i ẽ prauos ꝛ icorrectos corrigere. ꝛ bonos ad pſeuerãtiam alioꝝ ꝛ correctõnem cohortari.